

KANNANOTTO

Kuntoutuksen toimialayhdistyksen viestit kehysriiheen 2020

Terveyden ja sosiaalihuollon palveluista kuntoutus toteutuu pääosin kiireettömästi ja lähikontaktissa joko yksilöllisesti tai ryhmissä. Kuntoutuspalvelujen kokonaisuudesta yksityissektori tuottaa selvästi yli puolet, ja valtaosan toiminta- ja työkykykuntoutuksesta.

Kuntoutuspalvelujen järjestäjistä Kela on linjannut siten, että maan hallituksen toimenpiteet koronaviruksen leviämisen estämiseksi vaikuttavat kaikkiin sen hankkimiin kuntoutuspalveluihin. Kelan ohjeisti 17.3.2020, että uusia, kasvokkain toteutettavia kuntoutuspalveluja ei aloiteta ja jo käynnissä olevat keskeytetään. Linjaus on voimassa 31.5.2020 asti, ellei Kela toisin ilmoita.

Kuntoutustoimialalla asiakasmäärät ovat romahtaneet äkillisesti ja valtaisalla volyyminolla. Yksityinen kuntoutustoimiala on ajautunut akuuttiin kriisiin.

Varmaa on, että kun koronaepidemia aikanaan laantuu, kuntoutuspalvelujen tarve tulee kasvamaan rajusti nyt syntyvän kuntoutusvajeen vuoksi. Palvelujen tuottajien toimintaedellytysten ja palvelujen jatkuvuuden turvaaminen on välttämätöntä, jotta ehkäistään vammaisuuteen liittyvän avuntarpeen räjähtävä kasvaminen sekä vajaa-työkykyisyyteen liittyvän työttömyyden lisääntyminen ja pitkittyminen.

A. Vuokratuki kuntoutustoimialalla tyhjiilleen jääneille toimitiloille

Moniammatilliset kuntoutuspalvelut toteutetaan lähes aina joko yksilöllisesti tai ryhmissä kasvokkain. Etäkuntoutus pystyy korvaamaan ne vain pieneltä osin. Toiminta vaatii palveluntuottajilta räätälöityjä eri vamma- ja kuntoutujaryhmien tarpeisiin soveltuvia tiloja. Intensiivisen moniammatillisen laituskuntoutuksen harjoittaminen edellyttää palveluntuottajalta myös kapasiteettia majoittaa ja ravita asiakkaat.

Korona-epidemiaan liittyvät maan hallituksen ja Kelan niiden pohjalta toteuttamat rajoitukset ovat romahduttaneet kuntoutuspalvelut. Kuntoutuksen osaamiskeskuksille ei ole jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin ajaa toimintansa alas joko kokonaan tai pääosin. Kassavirran äkillisesti ehtyessä, palveluntuottajien taloudellinen kantokyky ei mahdollista useampien kuukausien kiinteiden kustannusten maksamista.

Esitys hallituksen kehysriihessä toteutettavaksi

- Hallitus sitoutuu tukemaan kuntoutuspalvelujen tuottajia tilapäisesti toimitilavuokrissa niiden toimitilojen osalta, joissa palvelutuotanto on keskeytynyt koronakriisin vuoksi
 - Vuokratuki olisi 50 prosenttia toimitilojen vuokratukustannuksista
 - Toiminnan keskeytyminen voidaan todentaa esim. siten, että vähintään 50 prosenttia työntekijöistä on lomautettu
 - Palveluntuottaja vastaa loppuosasta vuokraa

- Vastikkeetonta tukea voi hakea taloudellista toimintaa harjoittava Suomessa toimiva kuntoutuspalvelujen tuottaja, riippumatta toiminnan oikeudellisesta muodosta

B. Kelan kautta kanavoitu tukipaketti tuottajille toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi

Kelan järjestämisvastuulla olevien kuntoutuspalvelujen tuottaminen muodostaa pääosalle kuntoutuksen osaamiskeskuksista vähintään 80 % liikevaihdosta. Kansaneläkelaitos julkaisi 17.3.2020 tiedotteen palveluntuottajille, jossa todettiin mm. seuraavasti: *”Hallituksen esittämät toimenpiteet koronaviruksen leviämisen estämiseksi vaikuttavat kaikkiin Kelan kuntoutuspalveluihin. Uusia, kasvokkain tapahtuvia läsnäkuntoutuspalveluja ei aloiteta ja jo käynnissä olevat läsnäkuntoutuspalvelut keskeytetään. Tämä koskee sekä yksilö- että ryhmämuotoista kuntoutusta, kuntoutuspalveluihin liittyviä koti- ja verkostokäyntejä ja ammatilliseen kuntoutukseen liittyvää työpaikoilla toteutettavaa kuntoutusta. Ohje on voimassa 31.5.2020 saakka, jos ei toisin ilmoiteta.”*

Kyseisen tiedotteen jälkeen kuntoutuksen osaamiskeskusten toimintaedellytykset romahtivat rajusti ja palveluntuottajien oli pakko sopeuttaa toimintansa nopealla aikataululla. Tukipaketilla varmistetaan toimialan kyky vastata epidemian jälkeisiin kuntoutustarpeisiin.

Esitys hallituksen kehysriihessä toteutettavaksi

- Kela maksaa korvausta hakeville tuottajille vähintään 25 prosentin hyvityksen keväällä 2020 kesken ja alkamatta jääneistä ryhmämuotoisista sekä läsnäkuntoutuksena toteutettavista järjestämisvastuullaan olevista kuntoutuspalveluista
 - Palveluntuottajat saavat korvauksen osoittamalla hakemuksessa kesken ja alkamatta jääneet Kelan järjestämisvastuulla olevat kuntoutuspalvelut

C. Rahoitusavustukset kohtelemaan toimijoita tasapuolisesti

- Elinkeinotoimintana kuntoutuspalveluja tuottavat säätiöt eivät voi nyt hyödyntää Business Finlandin kautta ohjattua häiriötilanteen kehitysrahoitusta

Lisätietoja:

- elinkeinopoliittinen asiantuntija Jarno Talvitie, 050 569 5755
- hallituksen puheenjohtaja Raimo Kalliokoski, 050 553 9111

Kuntoutuksen toimialayhdistys on 17 keskeisen yksityisen kuntoutuksen osaamiskeskuksen edunvalvontaorganisaatio, jonka tavoitteena on toimialan toimintaedellytysten turvaaminen ja kuntoutuksen määrällinen ja laadullinen kehittäminen.